

Inhoudsopgave

Onderwerp	Door:	Pag.
Redactioneel		1
Op een eiland en toch ook niet <i>Een lange opsomming van talrijke "extra-curriculaire" activiteiten van onze Vereniging, zoals de Cursus Dordtologie, de Workshop Laat-middeleeuws Kleingeld en vervolgcursussen, medewerking aan de landelijke genealogische dag van de Vereniging voor Genealogie in 2009 te houden in Dordt, en de eervolle nominatie van de Vereniging Oud-Dordrecht voor de a.s. verkiezing van de Beste Historische Vereniging van Holland.</i>	de voorzitter	3
De excursie naar Deventer, stad van koek en kermis? <i>De jaarlijkse VOD-excursie op 7 juni bracht 52 leden naar de Hanzestad Deventer met een nog grotendeels intact middeleeuws stratenpatroon, nog veel zichtbare 17^e eeuwse rijkdommen, en een zeer interessant Historisch museum met een mooi overzicht van Deventer's industrieën.</i>	Elisabeth van Heiningen	4
Tussen huis en school (1925 – 1931) <i>Jeugdhervindingen in de vorm van een wandelverslag over schoolgang in de jaren 20 en 30, tussen de Indische buurt en School Stek. Leerlinge Mimi de Kiewit kwam onderweg de stoomtrein op de Oranjelaan tegen, een "krul" (=dubbelgebogen mannentoilet) in het Merwesteinpark, een stoet koeien op weg naar de Papendrechtse pont, de gemeentelijke sproeiwagen, een stoom-heimachine en het snoepwinkeltje van Littig. Verlichtigd met veelzeggende oude foto's.</i>	M.J. Platt – de Kiewit	8
Natuur- en cultuurhistorisch museum Twintighoeven geopend <i>Op 30 mei 2008 opende burgemeester Bandell het Museum Twintighoeven in het voormalige koelhuis van de hoeve "Jong Dordrecht" aan de Noorderelsweg. Het is een initiatief van de Stichting Natuur- en Vogelwacht Dordrecht. Museum Twintighoeven toont de ontstaansgeschiedenis van het Eiland van Dordrecht, inclusief recente archeologische opgravingen. Bezoekers (gratis!) en vrijwilligers zijn welkom!</i>	Rob Haan	16
Tentoonstelling "Groeierend Dordrecht" (1) <i>Archiefonderzoek leidde Herman van Duinen naar de expositie "Groeierend Dordrecht" in 1942 in het Dordrechts (toen nog Schilderijen-) Museum, een kennelijk geslaagde poging de ontwikkeling van Dordt vorm te geven. In drie zalen trof men o.m. ruïnefragmenten van Huis te Merwede, een prachtige houten maquette van Dordrecht in 1544, de zgn. charterkist en diverse schetsen en artefacten. Otto Dicke ontwierp wat als een voorloper van de Dordtse Canon kan worden beschouwd: een pamflet "Jaartallen die iedere Dordtenaar moet kennen". Ook de Vereniging Oud-Dordrecht speelde een rol.</i>	Herman A. van Duinen	18

Dordrecht aan de canon ?!

Een van drie bijdrages in dit nummer over de Dordtse Canon, de lokale weerslag van wat we gerust een recente heroriëntering op de vaderlandse geschiedenis en zoektocht naar onze identiteit kunnen noemen. Kees Weltevrede wijdt een interessante beschouwing aan het begrip "canon" in historische en maatschappelijke contexten, met argumenten vóór en tegen. Hij pleit voor een Drechtsteden-canon met een wetenschappelijke, sociologisch-historische benadering die aansluit bij de landelijke Canon (de "50 vensters van Van Oostrom")

Kees
Weltevrede 28

De canon en onze veranderende omgang met het verleden. Waar blijft de Dordtse Canon?

Juergens, directeur van het Stadsarchief en gemeentearchivaris, benadrukt dat de Canon van Nederland, maar ook die van Dordrecht of de regio, bedoeld was - en moet zijn - voor het onderwijs. Naar zijn mening moet het vertrekpunt de Nederlandse ("Van Oostrom") Canon zijn, verdiept naar lokale ontwikkelingen achter de diverse "vensters". Hij waarschuwt voor de huidige lijstjescultuur.

Charles
Juergens 34

De heren Van Halewijn en de handel in suiker en slaven in de 17^e en 18^e eeuw

De Van Halewijns waren aan het eind van de 16^e eeuw Vlaamse vluchtelingen die al snel via het huwelijk invloedrijke Dordtenaren werden, vooral in de West Indische Compagnie. De schrijfster, die onderzoek doet naar de handel in suiker en slaven door Dordtse families, biedt een fraaie geschiedschrijving van de Van Halewijns in Dordrecht, en - na een Hugo de Groot-achtige ontsnapping uit Slot Loevestein en vlucht naar Suriname - Suriname, waar de familie meerdere plantages bezat.

R. van Blokland
- Visser 40

150 jaar Meterfabriek

In 2008 bestaat de Dordtse Meterfabriek 150 jaar. Hans Bek is ondermeer "archivaris" van de onderneming die oorspronkelijk "De Gasmeterfabriek" heette, opgericht door de Engelsman George Heeley. De complete geschiedenis van muntgasmeters, Excelsior stofzuigers, Dordrecht Gasfornuizen, vele ups en downs, uitbreidingen en afslankingen. Een jubileumboek is vanaf september beschikbaar.

Hans Bek 48

Drika van Nes: kindermisje en schildersmodel voor buitenlandse kunstenaars

Rijsoord was rond 1900 een geliefde omgeving van buitenlandse schilders. De Dordtse Hendrika van Nes was er kindermisje bij de familie O'Sullivan, maar ook een model dat in klederdracht favoriet was van enkelen. Ze reisde mee naar Londen en Californië, en hield tot haar dood regelmatig contact met deze Amerikaanse familie.

Erica van
Dooremalen 54

De Thuredrith, het "Dordtsche probleem"

Werd het tracé van de rivier de Thure, zoals de lokale pers onlangs meldde, onlangs ontdekt. De erkende amateurarcheoloog Cees van der Esch verklaart het "nieuws"nader": inderdaad liep de Thure waar nu de Voorstraatshaven loopt, maar dat was allang bekend. In dit artikel leest u de noodzakelijke nuancerings.

Cees van der
Esch 62

Dordts leer uit de late middeleeuwen

In het juninummer schreef Cees Esseboom over het nieuwverschenen boek Purses in Pieces van wijlen Olaf Goubitz, de specialist in archeologisch leer bij uitstek. De daarin beschreven leervondsten zijn

Cees Esseboom 69

hoofdzakelijk afkomstig uit Dordtse bodem. De auteur gaat hier dieper in op enkele spectaculaire zaken zoals gordeltassen, messcheden en prachtig bewaard gebleven schrijftablethouders.

Houtuinen 36, de behangselschilderijen

Als vervolg op hun artikel in het vorige Tijdschrift over het onlangs gerestaureerde pand Houtuinen 36 - als kosterswoning – gaat het echtpaar Megens in dit nummer in op de belangwekkende behangselschilderijen van de gebroeders Abraham en Jacob van Strij in de salon van dit pand.

Loet Megens en 74
Thea Megens –
van der Westen

Bakkerij Van Herk, het oudste bedrijf van Dordrecht?

De werkgroep Het Nieuwe Werck claimt het oudste bedrijf van Dordrecht te hebben gevonden. De voor deze werkgroep karakteristieke speurtocht in het Archief leidde hen langs tien eigenaren van het pand Blauwpoortsplein 17 die zonder uitzondering een bakkersbedrijf voerden; de laatste (in 1931) was bakker Teunis van Herk sr. wiens kleinzoon Teunis thans de bakkerij voortzet in de Riouwstraat. Die was volgens de werkgroep in 2006 niet 75 maar 300 jaar oud. Wie durft de stelling aan te vechten?

Angenetha Balm 80
en Jan Willem
Boezeman

Dordtse bronnen

Dit najaar verschijnt deel 2 van de serie “Dordtse Bronnen”, product van een samenwerkingsverband tussen het Erfgoedcentrum DiEP en de Vereniging Oud-Dordrecht. Het behandelt de historische demografie van Dordrecht in de periode 1572-1813. Het werk is in feite een uitgebreide variant op hoofdstuk 3 uit de Geschiedenis van Dordrecht deel 2, eveneens van de hand van dr. Hubert Nusteling.

Emile Havers 85

Margaretha Mels : “Twede Parel” van Dordrecht (1)

Margaretha Mels was in haar tijd (eind 16^e eeuw) een veelgeroemde Dordtse dichteres en musicienne. In deel 1 van een tweeluik gaat de schrijfster in op Margaretha’s familiegeschiedenis en woonadressen.

Elsina 86
Groenenboom -
Draai

Cursusaanbod DiEP-Archief

Workshops “Hoe schreven onze voorouders?” ofwel Oud Schrift voor Beginners, en de Workshop Familiegeschiedenis

93

Nieuwverschenen boeken

Cees Esseboom bespreekt vier nieuwe publicaties: De orgels in woord en beeld , het 5^e deel uit Herman A. van Duinen’s reeks In woord en beeld over de Dordtse Grote Kerk; Onder Straatniveau, deel 1 van een nieuwe reeks archeologische rapporten van de Bureau Monumentenzorg en archeologie onder de titel Dordrecht Ondergronds; Ary Scheffer (1795-1858), portret van een Franse schilder uit Dordrecht, van Sander Paarlberg, deel 12 uit de reeks Verhalen van Dordrecht , en Ons Huis, door eigen ramen , een boek van de kinderen Eijgenraam over hun familiegeschiedenis en het familiehuis in de Wijnstraat, thans Pandora.

Cees Esseboom 94

De ledenbarometer, wijst 913 leden aan, per 1 augustus 2008

97
